

Yttrande från Regionkommittén om "De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av hållbar vattenförvaltning"

(2011/C 259/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén efterlyser en förstärkning av EU:s vägledande politiska strategier och antagande av nya regleringsinstrument inom ramen för EU med klara och tydliga effektivitetsmål för de olika sektorerna (hushåll, industri, jordbruk, fiskodling, vattenbruk, turism och vattenkraft) som ska fastställas av de enskilda medlemsstaterna för varje avrinningsområde.
- Kommissionens initiativ om "vatteneffektivitet i byggnader" bör samordnas med direktivet om byggnaders energiprestanda, samtidigt som man lämnar möjligheten öppen att en selektiv inriktning på geografiska områden där brist på vatten föreligger.
- Kommittén efterlyser lagstiftning som föreskriver enhetliga EU-omfattande kvalitetsnivåer som kan säkerställa korrekt återvinning och återanvändning av vattenresurserna, för de olika verksamhetsområdena, i vetskap om att förhållandena varierar från medlemsstat till medlemsstat.
- Kommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att betrakta en medveten riskhantering som det mest effektiva instrumentet. Framtida investeringar som syftar till att mildra följderna bör i första hand riktas mot uppförande av "grön infrastruktur".
- ReK framhåller de lokala och regionala myndigheternas centrala roll vid insamlingen av miljöuppgifter och föreslår att det nuvarande europeiska observationsorganet för torra omvandlas till det europeiska observationsorganet för vatten.
- ReK föreslår, bl.a. mot bakgrund av kraven i samband med genomförandet av direktiv 2000/60/EG att den hållbara förvaltningen av vattenresurserna har följande konkreta och kontrollerbara mål för tidsperioden fram till 2020: 1) En ökning med 20 % av vattenbesparingarna inom alla användningsområden. 2) En ökning med 20 % av antalet vattendrag som ska återställas till sitt naturliga tillstånd, bl.a. för att minska översvämningsrisken. 3) En ökning med 20 % av den vattenvolym som nu återanvänds eller återvinns i jordbruks- och industriverksamhet. Kommittén hoppas i sammanhanget på ett direkt deltagande från borgmästarförsamlingens sida.

Föredragande	Nichi VENDOLA (IT-PSE), Regionpresident i Apulien
Referensdokument	Brev från det ungerska ordförandeskapet av den 29 oktober 2010

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Allmänna synpunkter

1. Regionkommittén ser positivt på att det ungerska ordförandeskapet har rådfrågat kommittén om *"De lokala och regionala myndigheternas roll i främjandet av hållbar vattenförvaltning"* och önskar att i framtiden bli mer involverad i den politiska och programmässiga planeringen på området för hållbar förvaltning av vattenresurserna i sin egenskap av företrädare för de myndigheter som ansvarar för genomförandet av åtgärder på detta område och som, mer allmänt, ansvarar för skyddet av naturresurserna i kraft av den roll som dessa myndigheter spelar när det gäller att ta fram hållbara utvecklingsmodeller.

2. ReK ställer sig bakom FN:s resolution av den 28 juli 2010 som förklarar att vatten är en universell, okränkbar och naturlig mänsklig rättighet som utgör en naturlig del av rätten till liv: *"recognizes the right to safe and clean drinking water and sanitation as a human right that is essential for the full enjoyment of life and all human rights"* ⁽¹⁾.

3. Vatten är en gemensam resurs för människosläktet och det är en begränsad resurs som är av avgörande betydelse för alla levande varelsers och naturliga ekosystems överlevnad. Vatten omfattas inte av marknadsmekanismerna och konkurrensreglerna och det är varje människas plikt att respektera och skydda denna resurs som en garanti för framtida generationers överlevnad.

4. Kommittén erkänner vattnets ekocentriska och etiska dimension och följaktligen att alla levande eller icke-levande moraliska gemenskaper har en inneboende rätt att få sitt vattenbehov täckt. Vi anser att det är nödvändigt att utforma deltagandemodeller för förvaltning av vattenresurserna, eftersom vattenförsörjning är en nödvändig offentlig tjänst i allmänhetens intresse, som ska säkerställa långsiktig hållbarhet och samordning med alla andra politikområden som är inriktade på hållbar utveckling.

5. De lokala och regionala myndigheterna ansvarar för förvaltningen av det offentliga rummet. Det innebär att de har ansvar för de politikområden som är viktiga för en hållbar vattenförvaltning, exempelvis fysisk planering, infrastruktur, mobilitetspolitik, beviljande av tillstånd, jordbruks- och naturvårdsförvaltning, klimatanpassning, skydd mot översvämningar samt

turism. Eftersom de lokala och regionala myndigheterna även ansvarar för samordningen mellan dessa politikområden är deras verksamhet definitionsmässigt sektorsövergripande, med beaktande av den fysiska planeringen, som också omfattar tillräcklig social och ekonomisk utveckling i regionerna. Många av dem har i ett antal EU-länder dessutom ansvaret för den offentliga vattenförsörjningen och avloppshanteringen. Av den anledningen är det av avgörande betydelse att de lokala och regionala myndigheterna i stor omfattning involveras i EU:s framtida vattenpolitik.

6. Kommittén håller med om att EU bör inleda en ny europeisk runda om vattenresurser och vi hoppas att de lokala och regionala myndigheterna deltar direkt och aktivt i omarbetandet, samordningen och harmoniseringen av de direktiv som redan finns (vattenramdirektivet, grundvattendirektivet, direktivet om översvämningar samt strategin för vattenbrist och torka) eller som är under utarbetande (EU:s framtida förslag och mål som rör anpassning till klimatförändringarna), med början i utarbetandet av en vattenstrategi för Europa så att ett brett deltagande av allmänheten garanteras.

7. Människans ökade tryck på vattenresurserna, som har allvarliga konsekvenser (förstörelse av ekosystemen, förlust av den biologiska mångfalden, minskad vattenhållningsförmåga, markförstöring och klimatförändringar etc.), gör det nödvändigt att vidta åtgärder för förvaltning och skydd av vattenresurserna som omfattar hela spektrumet av EU:s politik på områdena vatten, energi, jordbruk, transport, avfallshandling, turism, kamp mot och anpassning till klimatförändringen med ett integrerat och inte som hittills sektorsvist tillvägagångssätt.

8. ReK ser gärna att medlemsstaterna med stöd från de lokala och regionala myndigheterna utformar en tydlig politik för fastställande av priset på vatten med full respekt för nationella och lokala befogenheter och under hänsynstagande både till de olika geografiska och klimatologiska förhållandena och de därmed sammanhängande sociala och miljömässiga aspekterna. En sådan politik bör inte bara bygga på principen "förorenaren betalar" (*polluter pays*), som gäller redan i vattenramdirektivet (2000/60), utan även, där det är lämpligt, med en progressiv prissättning, på principen "slösaren betalar" (*over user pays*), vilket kan bidra till att begränsa miljöförlusten. Denna politik skulle, om den stöds av en passande miljöupplysningskampanj, kunna leda till ett mer medvetet förhållande till vatten från användarnas sida, också vad avser användningen av kraftigt förorenande produkter (t.ex. rester av mediciner, personvårdsprodukter, bekämpningsmedel osv.) och kunna leda till att förvaltningen av vattenresurserna på det hela taget blir mer effektiv och verkningfull, även ur ekonomisk synpunkt.

⁽¹⁾ FN:s resolution A/RES/64/292 av den 28 juli 2010.

9. Vetenskaplig kunskap och teknisk innovation är av avgörande betydelse för att utforma avancerade metoder för förvaltning av vattencykeln som ett grundläggande första steg vid planeringen av nya infrastrukturåtgärder. Samtidigt kan forskning och innovation vara en betydande drivkraft för tillväxt och nya arbetstillfällen inom grön industri.

10. Vattenproblematiken måste betraktas ur ett brett perspektiv som omfattar både vattenbrist och översvämningar, men även tar hänsyn till andra vattenrelaterade hot som är en följd av klimatförändringarna, både kända problem såsom intensivare nederbörd och stigande havsnivå och sådana som ännu är okända.

Vattencykeln som en central del av politiken för anpassning till klimatförändring:

11. ReK påpekar att vattenresurserna hittills i debatten om klimatförändringen inte har beaktats som en grundläggande del av ekosystemet som ska bevaras och skyddas som en väsentlig förutsättning för varje åtgärd när det gäller kampen mot och anpassningen till klimatförändringen. Vi bekräftar att de lokala och regionala myndigheterna vill ta ansvar och lägga fram förslag om utformning och genomförande av begränsande åtgärder⁽²⁾.

12. Kommittén är medveten om att klimatförändringens konsekvenser för vattenbalansen kommer att få omfattande ekonomiska och sociala konsekvenser för hela EU och att de extrema väderfenomenen kommer att bli allt allvarligare och mer ofta förekommande. För att begränsa dessa effekter krävs en integrerad och solidarisk strategi som täcker hela spektrumet av EU:s politikområden och inte bara den geografiska, ekonomiska och sociala dimensionen av den berörda enheten eller sektorn. I detta syfte anser kommittén att det är nödvändigt att intensifiera det vetenskapliga samarbetet på europeisk, nationell och regional nivå för att undersöka det sammanhang mellan orsak och verkan som förorsakar de extrema klimathändelserna (översvämningar och torka) i Europa.

13. Klimatförändringen påverkar inte vattenresurserna på samma sätt i alla EU:s regioner. Detta innebär att vattenproblematiken i stor utsträckning skiljer sig åt mellan regionerna i Europeiska unionen när det gäller vattenmängd (överskott eller brist) och årtid då problemen uppstår (översvämningar på våren och vattenbrist på sommaren). Anpassningsåtgärder, som måste ta hänsyn till skillnaderna i geografiska, ekonomiska och sociala förhållanden i EU:s regioner, bör vara flexibla och genomföras med strikt iakttagande av subsidiaritetsprincipen⁽³⁾.

14. Kommittén är väl medveten om att klimatförändringen kommer att förändra och påverka vattentillgångarna i Europa,

⁽²⁾ ReK:s yttrande om "Vitbok – Anpassning till klimatförändring: en europeisk handlingsram", CdR 72/2009 fin.

⁽³⁾ "Vitbok – Anpassning till klimatförändring: en europeisk handlingsram", KOM(2009) 147 slutlig.

om än i varierande utsträckning, och konsekvensen kommer att vara nya och upptrappade konflikter mellan olika användare och troligtvis en ökad migration. Detta kommer särskilt att drabba de yttersta randområdena, som är belägna i mycket utsatta geografiska områden.

15. ReK uppskattar EU:s åtaganden i den globala kampen mot de klimatförändringar som människan orsakar och anser att en sund förvaltning av vattenresurserna är ett oundgängligt och effektivt instrument för att minska koldioxidutsläppen och främja modeller för hållbar tillväxt som gynnar en effektiv användning av natur- och energitillgångarna.

16. ReK anser att skapandet av tillförliga metoder för kunna göra en uppskattning av den förväntade tillgången på vatten är absolut nödvändigt för att utforma EU:s vatten- och miljöpolitik. Kommittén är övertygad om att det är nödvändigt att integrera de resultat som bygger på kontinentala klimatmodeller med resultaten av hydrologiska modeller på regional och lokal nivå.

17. ReK uppmanar EU och medlemsstaterna att öka produktionen av ren energi (green power) genom att vidta varje tänkbar åtgärd som kan vara till nytta för uppförandet av vattenkraftverk utan koldioxidutsläpp där de morfologiska och miljömässiga förhållandena, framför allt den ekologiska jämvikten och kraven i EU:s vattenramdirektiv samt de ekonomiska aspekterna, såsom vattendragens farbarhet, gör detta möjligt.

18. Regionkommittén uppmanar EU och medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att begränsa termisk förorening av vatten, och att i så stor utsträckning som möjligt minska användningen av vatten som nedkylningsprodukt vid industriella anläggningar och kraftverk, i synnerhet i de fall vattentillgången, den biologiska mångfalden eller folkhälsan påverkas negativt.

19. Kommittén anser med hänsyn till begränsningen av följderna av vattenbristen att nya investeringar i områdets vatteninfrastruktur kan betraktas som en anpassningsåtgärd utslutande där efterfrågan är på någorlunda samma nivå som tillgången, eftersom olika nya tekniska eller förvaltningsmässiga arrangemang, i överensstämmelse med de lokala förhållandena, kan öka de tillgängliga resurserna utan ytterligare vattenuttag.

20. De lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll att spela när det gäller att öka medvetenheten om vattencykelns avgörande betydelse som den vägledande principen i vattenförvaltningsstrategierna för att utforma effektiva och allmänt accepterade lösningar på problemet med anpassningen till klimatförändringen och främja utbyte av erfarenheter mellan de olika institutionerna på lokal nivå.

Balansen mellan efterfrågan och tillgång på vatten med iakttagande av miljökraven och vattenramdirektivet

21. Regionkommittén anser att planeringen av insatser och åtgärder som syftar till att förbättra förvaltningen av vattenresurserna med nödvändighet måste förstås som en process med flera mål. Den ska ta hänsyn till ett brett spektrum av aktörer som berörs direkt eller delvis och bygga på principerna om vattenresurserna som en kollektiv nytthet, rättvisa, miljökvalitet, folkhälsa, vattnets sociala funktion och social trygghet.

22. Kommittén är medveten om att en korrekt och miljöetisk användning av vattenresurserna kan uppnås om man tillämpar den bästa tekniken för uttag, distribution och användning av vatten, under förutsättning att sådan teknik finns tillgänglig och är ekonomiskt motiverad. På medellång sikt kan man med hjälp av en stabil och flexibel förvaltningsmodell väga de olika miljökraven mot behovet av ekonomisk och social utveckling.

23. ReK efterlyser en förstärkning av EU:s vägledande politiska strategier och antagande av nya regleringsinstrument inom ramen för EU med klara och tydliga effektivitetsmål för de olika sektorerna (hushåll, industri, jordbruk, fiskodling, vattenbruk, turism och vattenkraft) som ska fastställas av de enskilda medlemsstaterna för varje avrinningsområde.

24. Planeringen av utnyttjandet av vattenresurserna, som ska genomföras på grundval av förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikten, om än med skilda tidsmässiga prioriteringar beroende på de olika medlemsstaternas särart, är en nödvändig process där de lokala och regionala myndigheterna kan skapa synergieffekter i syfte att uppnå solidaritet och hållbarhet i överensstämmelse med andan i vattenramdirektivet och samtidigt tillgodose ett så stort antal miljöfunktioner som möjligt utan att äventyra de långsiktiga möjligheterna till reproducerbarhet och utan att hindra laglig användning eller sådan användning som bör skyddas.

25. ReK anser att överföring av vatten mellan avrinningsdistrikten, där medlemsstaternas interna distrikt har prioritet, bör uppfattas som ett led i en överordnad regional förvaltningsstrategi som måste utarbetas med hänsyn till hydrologisk, hydrogeologisk, miljömässig och socioekonomisk hållbarhet som syftar till en rättvis fördelning av en begränsad resurs och måste genomgå en grundlig konsekvensbedömning.

26. För att på ett korrekt sätt kunna utforma strategierna för anpassning till den ökade efterfrågan på vatten och till de särskilda regionala förhållandena är det av största vikt att känna till vattensystemen i grunden, från vattenkretsloppet i de naturliga vattendragen ända till en utvärdering av effektiviteten i vattentäcker, transporter och användning.

27. ReK efterlyser nya investeringsprogram inom ramen för EU:s budgetplan för perioden 2013–2020 som prioriterar långsiktiga insatser och därmed gör det möjligt för medlemsstaterna att utarbeta nya planer för förstärkning av vatteninfrastrukturen under förutsättning att de antar och genomför ett strukturerat

program för vattenförvaltningsåtgärder. Dessutom bör vattenanläggningar för avsaltning, som är mycket energiintensiva, betraktas som ett alternativ när fördelarna överväger deras stora miljö nackdelar. Kommittén rekommenderar en förvaltningsstruktur som omfattar flera styrelsenivåer så att lokala och regionala myndigheter på bästa sätt får möjlighet att delta i utformningen av nationella program.

28. Kommittén håller med om att man bör prioritera vatteneffektiviteten i samband med åtgärder som syftar till att spara vatten (vattenhierarkin⁽⁴⁾) och välkomnar kommissionens initiativ om "vatteneffektivitet i byggnader" som bör samordnas med direktivet om byggnaders energiprestanda⁽⁵⁾ för att främja stadsmiljöer och byggnadselement som grundar sig på principen om miljömässig hållbarhet. Vatteneffektivitet i byggnader måste kunna riktas selektivt till geografiska områden där brist på vatten föreligger.

29. ReK förbinder sig att främja användningen av icke-konventionella vattenresurser genom att uppmuntra till återanvändning och återvinning på alla områden med hänsyn till att förhållanden och målsättningar varierar från medlemsstat till medlemsstat. Kommittén förespråkar även att de lokala och regionala myndigheterna antar och uppdaterar ekonomiska och skattemässiga styrmedel till stöd för en hållbar produktion, bland annat för att minska användningen av grundvatten där detta är nödvändigt.

30. Kommittén anser att det är nödvändigt att i den nya gemensamma jordbrukspolitiken införa principen om tvärvillkor som tjänar till att sprida god praxis för förvaltning av vattenresurserna och som kräver användning av grödor och bevattningsmetoder som är anpassade efter den lokala vattentillgången.

31. ReK föreslår att en del av de medel som avsätts till den nya gemensamma jordbrukspolitiken används till att främja åtgärder för att spara vatten i jordbruket genom införande av ekonomiska och skattemässiga styrmedel som stimulerar odling som utnyttjar vattnet effektivt ("best crop per drop") och för att främja åtgärder som syftar till att bevara och återställa miljön i jordbruksområden både för att skapa incitament för att bibehålla skogsområden och våtmarker och för att begränsa markförstörelsen och jorderosionen. På så sätt kan man begränsa ökenspridningen och havsvattnets inträngande i kustområdenas grundvatten.

32. Det är angeläget att så snart som möjligt anta en lagstiftning som utifrån principen om effektivitet och optimal användning av vattenresurserna med hjälp av återvinning och återanvändning som föreskriver enhetliga EU-omfattande kvalitetsnivåer som för de olika verksamhetsområdena kan säkerställa en korrekt återanvändning i alla sammanhang. Syftet är att säkerställa en metod för återvinning och återanvändning av

⁽⁴⁾ Meddelande om problemet med vattenbrist och torka i Europeiska unionen – KOM(2007) 414 slutlig.

⁽⁵⁾ Direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda.

vattenresurserna som ligger helt i linje med målsättningar i vetenskap om att förhållandena varierar från medlemsstat till medlemsstat och att det därför inte finns samma krav på genomförande.

Hantering av extrema händelser bland annat genom användning av nya åtgärdsstyper

33. Regionkommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att betrakta en medveten riskhantering som det mest effektiva instrumentet vid extrema händelser i stället för att som hittills eftersträva en optimering av krishantering (from crisis management to risk management).

34. Regionkommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att inom ramen för sina kompetensområden och i överensstämmelse med artikel 7 i direktiv 2007/60/EG om bedömning och hantering av översvämningsrisker åstadkomma en bättre samordning mellan räddningstjänstens teknisk-operativa strukturer och de miljömyndigheter och miljöorgan som sysslar med förebyggande och hantering av vattenrisker i syfte att utbyta kunskaper och färdigheter. ReK uppmanar också de lokala och regionala myndigheterna att i så hög grad som möjligt inleda samarbeten på mellanstatlig nivå (mellan medlemsstaterna eller mellan medlemsstater och tredje land) när det gäller internationella avrinningsdistrikt, i enlighet med artikel 8 i översvämningsdirektivet (2007/60/EG).

35. Vattenpolitiken måste utgå från följande tre huvudprinciper: lagring, kvarhållande och avrinning, för att minska fluktuationerna i vattencykeln så att vattenöverskottet på ett naturligt sätt kan avledas samtidigt som tillräckligt med vatten kan lagras för perioder då det råder vattenbrist.

36. Kommittén anser att det är av avgörande betydelse att man prioriterar åtgärder som syftar till att förebygga och begränsa följderna av extrema händelser genom att öka värdet på och återupprätta den naturliga miljön. Kommittén är övertygad om att denna form av åtgärder, som syftar till att bevara den biologiska mångfalden och att genom en hållbar markanvändning återupprätta den naturliga vattenbalansen i avrinningsområdena, utgör ett synnerligen effektivt instrument både för att begränsa hårdgörning av marken, men även för att mildra följderna av klimatförändringen.

37. En förebyggande åtgärd är att skapa mer utrymme för vattensystemet, exempelvis genom anläggning av fler öppna vattenområden, och genom mångsidig markanvändning där utrymme ges för vatten i kombination med andra användningsområden, såsom boende, arbete, rörlighet, rekreation och natur. Här kan de lokala och regionala myndigheterna fylla en viktig funktion.

38. Kommittén hoppas att EU och medlemsstaterna kommer att låta Europeiska solidaritetsfonden spela en lämplig roll genom att anpassa reglerna för bidragsberättigande och förvaltning för att säkerställa fullt utnyttjande av fonden, som är ett

oundgängligt instrument för att visa ekonomisk och social solidaritet vid extrema händelser.

De lokala och regionala myndigheternas roll ifråga om förvaltning och ökat internationellt samarbete

39. ReK anser i linje med vattenramdirektivet och direktivet om bedömning och hantering av översvämningsrisker att en planering för varje enskilt avrinningsområde med en analys av deras miljömässiga, territoriella och ekonomiska förhållanden är den rätta strategin för att säkerställa en likvärdig skyddsnivå på vattenområdet i hela EU.

40. När det gäller förvaltningsplanerna för avrinningsdistriktet och den gemensamma förvaltningen av vattenresurserna bör de lokala och regionala myndigheterna, som företräder befolkningens önskemål och behov, ansvara för planering, drift och kontroll, medan det är EU:s och medlemsstaternas uppgift att inom ramen för sina respektive befogenheter lägga fast de politiska riktlinjerna och de prioriterade förvaltningsmässiga uppgifterna.

41. Kommittén understryker de lokala och regionala myndigheternas roll i övervakningen och kontrollen av genomförandet av EU:s åtgärder när det gäller vattenresurserna. Det är endast genom ett direkt och aktivt deltagande från de lokala myndigheternas sida som man kan säkerställa att åtgärder för bevarande och skydd kan genomföras framgångsrikt med målet att skapa en känsla av lokal tillhörighet och stor respekt för de lokala naturresurserna.

42. ReK uppmanar till användning av juridiska och finansiella instrument, såväl befintliga som framtida (*förvaltningsplaner för avrinningsdistrikt, utvecklingsprogram för landsbygden och sammanhållningsprogram, strukturfonderna, etc.*), som kan vara vägledande för förvaltningen av vattenresurserna i varje avrinningsdistrikt samtidigt som man bedömer samtliga aspekter (kvantitet och kvalitet på vattenresurserna, sjöfart och transport, energi) på ett integrerat och samordnat sätt, även när det gäller den delade förvaltningen av gränsöverskridande vattenområden.

43. ReK anser att den nyligen antagna "EU-strategin för Donauområdet" är en förebild för gränsöverskridande samarbete och förvaltning av vattenresurser i vattenramdirektivets anda och fullt hållbar ur social och miljömässig synpunkt. Kommittén hoppas att strategin kommer att genomföras med de lokala och regionala myndigheternas direkta medverkan.

44. ReK framhåller de lokala och regionala myndigheternas centrala roll vid insamlingen av miljöuppgifter⁽⁶⁾ (som bör ske med avgörande stöd från GMES-programmet) och föreslår att det nuvarande europeiska observationsorganet för torka omvandlas till det europeiska observationsorganet för vatten som även ska ha till uppgift att validera och standardisera de tillgängliga uppgifterna om de europeiska vattenresurserna.

⁽⁶⁾ ReK:s yttrande om "Lokala och regionala myndigheters roll i den framtida miljöpolitiken", CdR 164/2010 slutlig.

45. För att ge ekosystemtjänsterna en socioekonomisk dimension och förse EU med en effektiv miljöstrategi som räcker "bortom BNP" anser kommittén att det är nödvändigt att kunna garantera sammanhängande, klara och tillförlitliga uppgifter och indikatorer för miljöns och vattenresursernas tillstånd (7).

Avslutande kommentarer

46. Mot bakgrund av flaggskeppsinitiativet "Ett resurseffektivt Europa" hoppas ReK att bland annat genom sin plattform för övervakning av Europa 2020-strategin kunna bidra, såväl i fråga om fastställandet av tillvägagångssätt som i valet av operativa instrument, till kommissionens initiativ på områdena vattenresurser, energi och avfall, i medvetande om att de därtill hörande miljöaspekterna är nära sammanflätade.

47. Eftersom riktlinjer som rör vattenkvaliteten påverkar mängden vatten som är tillgänglig och eventuella användningsområden, anser kommittén att även denna aspekt bör tas upp. I det avseendet är det önskvärt att vidta åtgärder i ett så tidigt skede som möjligt, i synnerhet när det gäller produktpolitik så att produkternas effekter på vattenkvaliteten kan undersökas genom livscykelanalyser och miljökonsekvensbedömningar.

48. Kommittén förbinder sig att noga se till att framtida investeringar, såväl i EU som på nationell nivå, som syftar till att mildra följderna av extrema händelser som bland annat beror på klimatändringen (översvämningar och torka), i första hand riktas mot uppförande av "grön infrastruktur" (kontrollerade översvämningssområden, naturliga reservoarer som kan hålla kvar vattnet, återplantering av skog och bevarande av bergsmiljön, upprustning av strandområden och våtmarker, underhåll och stabilisering av bergssluttningar, osv.) för att skydda landområden mot vattenrisker samtidigt som man bevarar den biologiska mångfalden och naturresurserna och skapar nya möjligheter för turism och sysselsättning. Om åtgärder kopplade till *grön infrastruktur* inte är effektiva eller möjliga på grund av

lokala förhållanden, är anläggning av *grå infrastruktur* (konstgjorda vallar, vertikala överfallsdammar, diken osv.) nödvändig för att skydda marken, invånarna och ekonomin mot översvämningar.

49. Kommittén önskar att man inom EU:s ramprogram för forskning främjar projekt för överföring av forskning och teknik till stöd för utveckling av ny teknik som inte enbart kan öka den europeiska konkurrenskraften, utan även säkerställa en mer effektiv och innovativ förvaltning av vattenresurserna.

50. Regionkommittén hänvisar till den tidigare nämnda möjligheten att låta de lokala och regionala myndigheterna få direkt del av de finansiella resurser som uppstår genom handeln med utsläppsrätter för att finansiera lokala program för bekämpning av klimatförändringen (8), förutsatt att de förbinder sig att använda en del av dessa medel för att vidta åtgärder som syftar till att öka den enskilda medborgarens medvetenhet om vattnets inneboende värde, dels genom att införa en märkning som anger kommersiella produkters "fotavtryck på vattnet", dels genom att främja användningen av miljöledningssystemen (Emas) i vattenkrävande produktionsprocesser och dels genom informations- och utbildningskampanjer med början redan i förskolan.

51. Regionkommittén föreslår, bl.a. mot bakgrund av kraven i samband med genomförandet av direktiv 2000/60/EG att den hållbara förvaltningen av vattenresurserna har följande konkreta och kontrollerbara mål för tidsperioden fram till 2020: 1) En ökning med 20 % av vattenbesparingarna inom alla användningsområden. 2) En ökning med 20 % av antalet vattendrag som ska återställas till sitt naturliga tillstånd, bl.a. för att minska översvämningrisken. 3) En ökning med 20 % av den vattenvolym som nu återanvänds eller återvinns i jordbruks- och industriverksamhet. Kommittén hoppas i sammanhanget på ett direkt deltagande från borgmästarförsamlingens sida.

Bryssel den 30 juni 2011

Regionkommitténs
ordförande

Mercedes BRESSO

(7) Europeiska kommissionens tredje uppföljningsrapport till meddelandet om problemet med vattenbrist och torka i Europeiska unionen, KOM(2011) 133 slutlig.

(8) CdR 164/2010 slutlig.